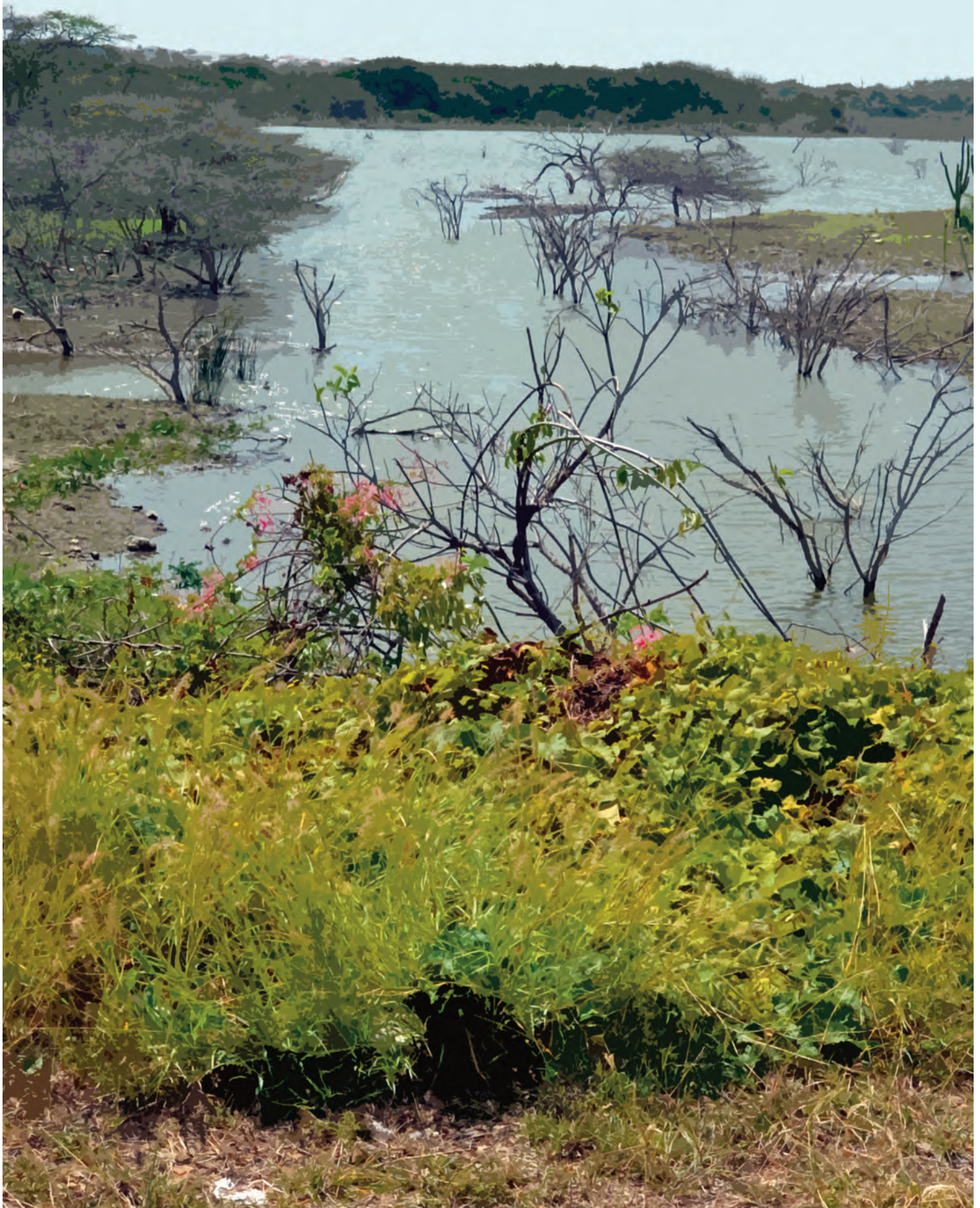

Buurtprofiel **Muizenberg**

Een beeld van de zone Muizenberg te Curaçao

Buurtprofiel Muizenberg

Zone 23

Anno 2011

Een beeld van de zone Muizenberg te Curaçao

*Si mi sa mi pasado
i mi presente mi por
skohe mi futuro!*

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het project buurtprofielen is een initiatief van het voormalig Sociaal Kennis Centrum. Het project is gestart als kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor. Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de behoefte gebleken om in de vorm van wijk- c.q. buurtprofielen een totaalbeeld van wijken vast te leggen. Buurtprofielen hebben als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken, de huidige situatie en het in kaart brengen van relevante ontwikkelingen.

Met de realisatie van buurtprofielen wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn een bijdrage leveren aan een integrale wijkaanpak voor Curaçao. Door kennis over de wijken te genereren en op een toegankelijke manier te presenteren ontstaat meer kennis over de situatie in de wijken, kan beter ingespeeld worden op de daadwerkelijke behoeftes van de bewoners en kunnen gerichte acties ondernomen worden.

De buurtprofielen hebben als ondertitel meegekregen:

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Voor u ligt het buurtprofiel van de zone Muizenberg, wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit document.

Inhoudsopgave:

Voorwoord

Inleiding

- 1. Geografische positionering**
- 2. Historie en cultuur**
- 3. Sociaal-economische en demografische kenmerken**
- 4. Participatie**
- 5. Sociaal Kapitaal**
- 6. Leefbaarheid**
- 7. Veiligheid**
- 8. Gezondheid**
- 9. Sociale kaart**
- 10. Wijkontwikkeling**

Bijlage 1: Profiel van zone Muizenberg

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Bijlage 3: Literatuurlijst

Inleiding:

In een buurtprofiel worden objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Er worden bepaalde ontwikkelingen gesignaleerd en de beleving van deze ontwikkelingen worden verwoord aan de hand van de verhalen van de inwoners zelf.

Elk buurtprofiel begint met een geografische positionering. Daarin worden, aan de hand van de op Curaçao algemeen gangbare zone-indeling, de grenzen van de zones duidelijk weergegeven en wordt aangegeven welke wijken onderdeel van de betreffende zone uitmaken. Na de geografische positionering in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 een historische schets over het ontstaan van de wijken. In hoofdstuk 3 worden de sociaal-economische en demografische kenmerken op een rijtje gezet. Daarin wordt een situatieschets gegeven hoe de bevolkingsopbouw in de buurt er uit ziet en tevens de situatie ten aanzien van werk en inkomen.

Vervolgens wordt in de hoofdstukken 4 t/m 8 een nadere toelichting gegeven op de aspecten participatie, sociaal kapitaal, leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. In hoofdstuk 9, sociale kaart, wordt weergegeven welke voorzieningen en organisaties er aanwezig zijn in de wijken. Tot slot is in hoofdstuk 10 aandacht voor belangrijke ontwikkelingen in de wijken, waarbij in ieder geval specifieke wensen en behoeftes van de bewoners worden meegenomen en aandacht wordt besteed aan de “helden” uit de buurt.

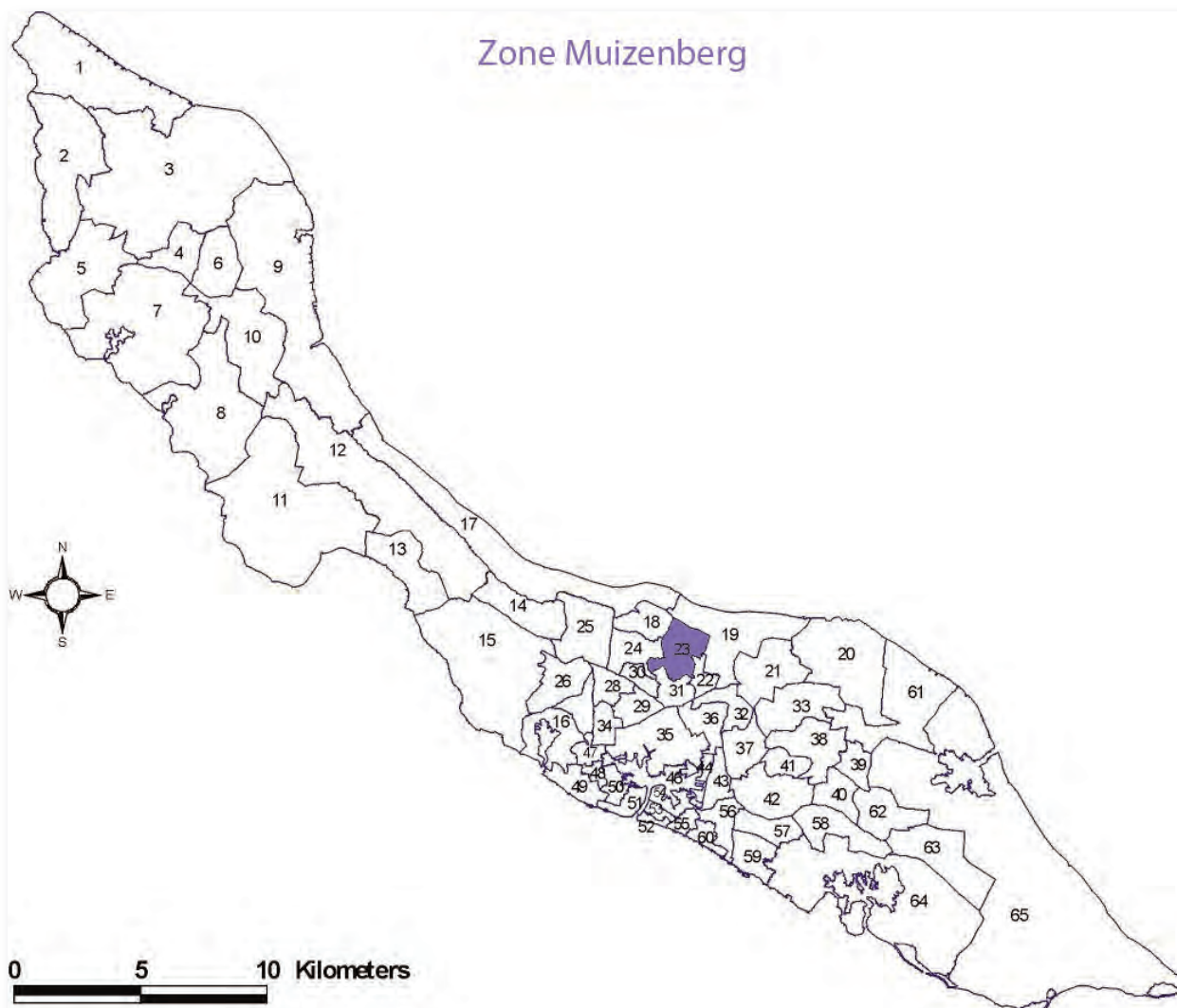
Elk buurtprofiel wordt afgesloten met een 3-tal bijlagen. In deze bijlagen wordt een cijfermatige samenvatting van het profiel van de zone weergegeven, wordt aangegeven welke personen een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het profiel en wordt een overzicht gegeven van relevante achtergrondliteratuur en aanvullende informatiebronnen.

1. Geografische positionering van de zone Muizenberg

Buurt: Muizenberg

Zonegebied: 23

Code: 5007

Zone 23 Muizenberg, omvat twee buurten: Muizenberg Nobo en St. Jacob. Het voormalige landgoed en tegenwoordig agrarisch gebied Sabana Hundu is onderdeel van St. Jacob.

In Muizenberg Nobo zijn de volgende straten: Cotticastraat, Kaya Asuncion, Kaya Belize, Kaya Bogota, Kaya Buenos Aires, Kaya Cartago, Kaya Fort de France, Kaya Havana, Kaya La Paz, Kaya Lima, Kaya Montevideo, Kaya Muizenberg, Kaya Point a Pitre, Kaya Port Au Prince, Kaya Port of Spain, Kaya Rio de Janeiro, Kaya San Jose, Kaya San Juan, Kaya Santiago de Chile, Kaya Tegucigalpa, Seru Fortunaweg en Sportlaan.

En in St. Jacob: Kaya Aragua, Kaya Barinas, Kaya Falcon, Kaya Merida, Kaya Miranda en Kaya Nueva Esparta.

2. Historie en cultuur

Landhuis Sint Jacob

Toen de Nederlandse kolonisten in 1634 Curaçao in bezit namen hielden ze zich wat aarzelend bezig met landbouw en veeteelt. Hoewel ze Nederlandse landbouwers naar het eiland haalden, leidde dat niet tot grote successen. Het duurde enkele decennia voor de plantages, zoals we die kennen uit de geschiedenis, op Curaçao ontstonden. De West-Indische Compagnie begon ermee, maar wilde er na enkele tientallen jaren ook weer snel vanaf. Curaçao bleek niet zo vruchtbaar te zijn. Ze boden de terreinen aan aan particulieren of liet ze zelfs gewoon in beslagnemen. Rond 1720 waren er ruim honderd plantages op Curaçao gevestigd, allemaal, op één na, in particuliere handen. Hato was de enige plantage die in die tijd nog in handen was van de Compagnie.¹

In het tegenwoordige Muizenberg stond het Landhuis Sint Jacob. Met 270 hectaren behoorde deze plantage tot de middelgrote plantages van het middelste gedeelte van het eiland. Van het landhuis is niet veel meer over, alleen een klein gedeelte van een oorspronkelijk bijgebouw of de keuken, dat tegenwoordig als woning wordt gebruikt.

In de naast gelegen zone Rancho bevindt zich een kerkhofje van de familie De Windt, vroeger eigenaren van de plantage Noordkant. Plantage Noordkant was omstreeks 1700 één van de plantages met slaven en een veestapel die toen nog wel in bezit was van de West-Indische Compagnie. In de achttiende en met name de negentiende eeuw werden buiten de stad de zogenoemde lusttuinen gecreëerd. Dat waren kleinere stukken grond, soms echter wel groter dan de kleinere plantages, waarop een buitenverblijf werd gebouwd. Deze buitenverblijven leken op landhuizen, ze hadden vaak de plattegrond van de oude plantagewoningen, maar waren wat kleiner².

Volkswoningen

Rond 1984/1985 heeft Fundashon Kas popular (FKP) ongeveer 500 volkswoningen gebouwd bij St. Jacob. Het bouwplan staat bekend als volkswoningbouw Muizenberg, maar het gebied heet St. Jacob. Als onderdeel van het woningbouwprogramma is eveneens plaats ingeruimd voor de bouw van een basisschool “Laura Hart School” en het opvanghuis voor tienermoeders “Kas Bruder Pius”³.

De Laura Hart School is in 1990 opgericht. Het is een school voor Funderend Onderwijs

“Sinds halverwege de jaren 80 woon ik in één van de volkswoningen van Muizenberg. Toen ik hier kwam wonen waren nog niet alle volkswoningen klaar. Begin jaren 80 begon FKP met de eerste blok woningen aan de Noordkant. Vervolgens is men in zuidelijke richting verder gaan bouwen. De laatste woonblok is waar nu de school zit. De school is als laatste gebouwd. Kas Bruder Pius was er wel al. Sommige woningen zijn huurkoopwoningen. Die kun je herkennen omdat ze achter een porch hebben. De huurwoningen zijn wat kleiner. Ze zijn door elkaar gemixt in de buurt. In St. Jacob missen we een centrale ontmoetingsplek of een buurtcentrum. Voor dat er woningen in dit gebied waren gebouwd was hier een hele grote dam en waterwingebied.”

Edson Plaatje, sleutelinformant

¹Huijgers, D & L. Ezechiëls (1992), Landhuizen van Curaçao en Bonaire, Amsterdam.

²Huijgers, D & L. Ezechiëls (1992), Landhuizen van Curaçao en Bonaire, Amsterdam.

³Inspectie Ontwikkelingssamenwerking te Velde (IOV) (1990), Volkshuisvesting Curaçao; een evaluatie van het huisvestingsprogramma van de Fundashon Kas Popular (FKP), 1979 – 1989, Curaçao

met 8 klassen die valt onder het Openbaar Schoolbestuur. De school heeft in totaal ongeveer 125 leerlingen, bijna allemaal afkomstig uit de wijk zelf of omliggende wijken. Voor de kinderen die extra zorg nodig hebben is er naschoolse opvang geregeld.

Volkswoningen bij St. Jacob

3. Sociaal-economische en demografische kenmerken

Met 3.23 vierkante kilometer is Muizenberg qua oppervlakte één van de kleinere zones van Curaçao. Ondanks de grote bevolkingsafname tussen 1992 en 2001 is Muizenberg behoorlijk dichtbevolkt. In 1992 woonden er in Muizenberg 1147 mensen per vierkante kilometer, in 2001 is dat aantal gedaald naar 719 inwoners per vierkante kilometer. Dat betekent een daling van 37,4%, ongeveer viermaal zoveel als de gemiddelde bevolkingsafname op Curaçao in dezelfde tijdsperiode.

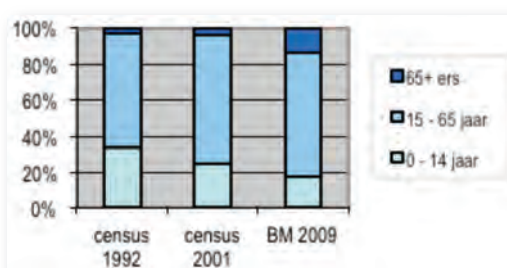
Aantal inwoners

In 1992 woonden er in Muizenberg in totaal 3.705 mensen, in 2001 waren dat er 2.321.

Bewonerssamenstelling

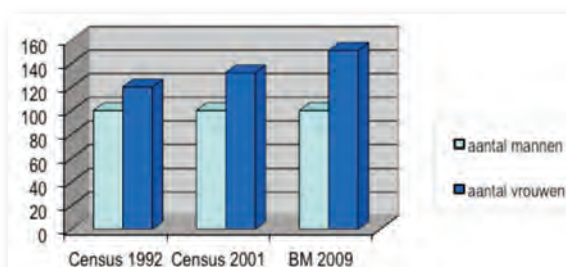
Net als wereldwijd het geval is, is er op Curaçao ook sprake van een afname van het aantal personen jonger dan 15 jaar (ontgroening) en toename van het aantal personen boven de 65 jaar (vergrijzing). Deze ontwikkeling is ook in Muizenberg zichtbaar. Wel lijkt Muizenberg een sterkere vergrijzing te laten zien. In 1992 was het aantal 60-plussers in de wijk met 3% erg laag klein. Uit de Buurtmonitor van 2009 (BM 2009) blijkt dat dit percentage echter al gestegen tot 13,8%.

Tabel 1: ontwikkeling relatieve leeftijdsverdeling in Muizenberg

Behalve een ontwikkeling ten aanzien van leeftijd is er onder de Curaçaose bevolking ook een opvallende ontwikkeling te zien ten aanzien van de verdeling tussen mannen en vrouwen.

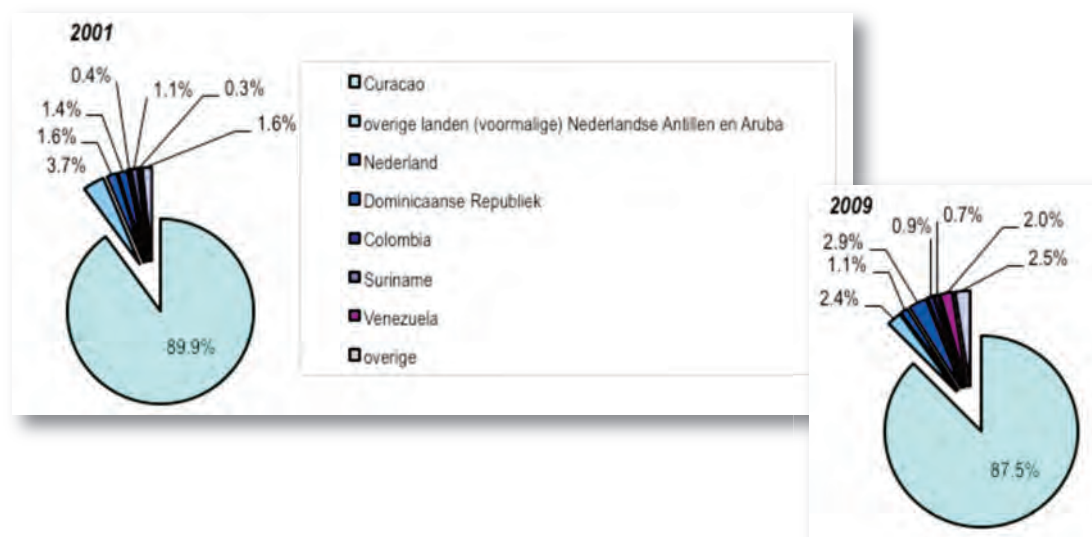
Tabel 2: Sexratio (= aantal vrouwen per 100 mannen) in Muizenberg

Vergeleken met andere zones op Curaçao laat Muizenberg een groot vrouwenoverschot zien. In 1992 was 54,5% van alle inwoners vrouw, in 2001 is dit percentage gestegen naar 56,9% en in de Buurtmonitor 2009 is het percentage vrouwen zelfs 60,2%.

Ongeveer 9 van de 10 inwoners uit Muizenberg (89,5%) is op Curaçao geboren. Van de inwoners die niet op Curaçao zijn geboren is ruim 2/3 op één van de andere eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen of Aruba geboren.

Tabel 3: Bevolkingssamenstelling naar geboorteland in Muizenberg in 2001 en 2009

Gezinsstructuren

In 2001 heeft meer dan de helft (52,2%) van alle huishoudens in Muizenberg een vrouw aan het hoofd. Dat is een forse stijging ten opzichte van 1992, toen het percentage vrouwelijke hoofd van het huishouden in Muizenberg 45,1% bedroeg. Gemiddeld staat Curaçao in respectievelijk 1992 en 2001 34,7% en 39,6% van de huishoudens een vrouw aan het hoofd.

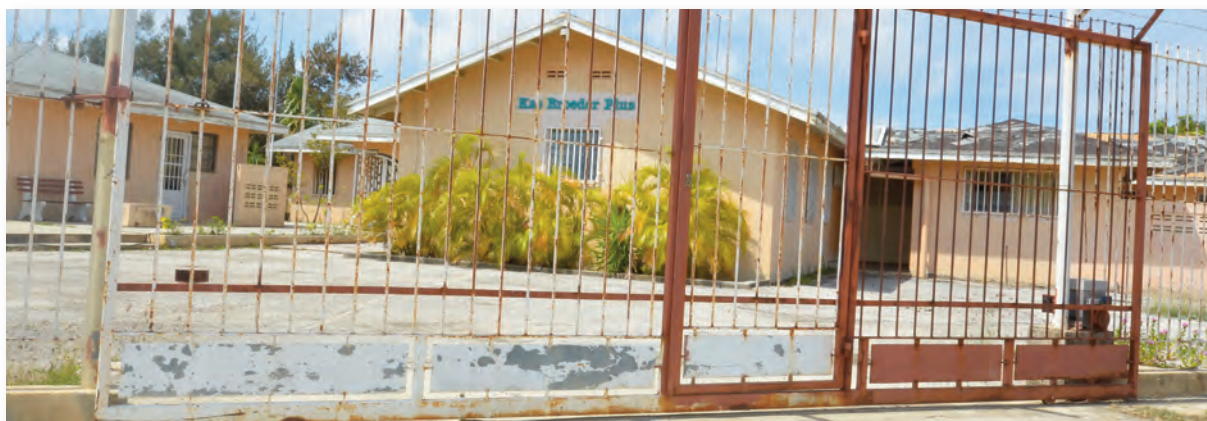
Voor wat betreft het aantal meergezinshuishoudens laat Muizenberg een tegenovergestelde trend dan Curaçao zien. Gemiddeld neemt op Curaçao tussen 1992 en 2001 het aantal meergezinshuishoudens af van 9,8% naar 8,0%. In Muizenberg stijgt het aantal meergezinshuishoudens in dezelfde periode van 7,5% naar 8,2%. Het aantal eenpersoonshuishoudens is sterk gestegen in Muizenberg, in 1992 bestond 8,8% van alle huishoudens in deze zone uit slechts één persoon, in 2001 is dat bij 17,9% van alle huishoudens het geval.

Tienermoeders

Jong moeder worden heeft grote consequenties voor het sociaal-economische toekomstperspectief van deze vrouwen, zo blijkt uit een recent door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg uitgebracht onderzoek⁴. Bijna alle jonge tienermoeders stoppen voortijdig met school. Zwanger of met één of meer kleine kinderen is het ontplooiën van een stabiele

⁴Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), Jong & Moeder; een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen

toekomst met persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden en een onderwijs/arbeidscarrière niet gemakkelijk. Bovendien ontstaat vaak een moeilijk te doorbreken vicieuze cirkel, een meisje van wie de moeder tienermoeder is heeft ongeveer achtmaal zoveel kans als elk willekeurig ander meisje om zelf ook tienermoeder te worden. In Muizenberg is het tienermoederpercentage in 2001 met meer dan 10% relatief hoog. Het feit dat er in deze buurt een opvanghuis is voor tienermoeders verklaart dit hoge cijfer.

Kas Broeder Pius opvanghuis voor tienermoeders

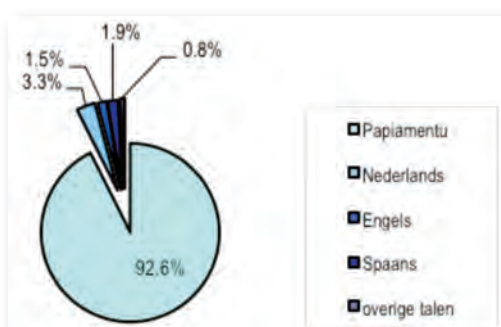
Sociaal-economische situatie

Het inkomen van een huishouden in Muizenberg is stabiel rond de Naf. 3.000 tussen 1992 en 2001. Dat is wat lager dan het landelijke gemiddelde, wat in 1992 Naf. 3.451 en in 2001 Naf. 3.701 bedroeg. Als meer specifiek naar uitsplitsing van inkomen gekeken wordt valt op dat er wel sprake lijkt te zijn van een serieuze armoedeproblematiek. Ongeveer 1/3 van de bevolking van Muizenberg (33,3) moet rondkomen van een huishoudinkomen onder de Naf. 1.500.

Thuis taal

Analoog aan het grote aantal inwoners van Muizenberg dat op Curaçao of één van de andere eilanden van de voormalige Antillen of Aruba is geboren, is het Papiamentu veruit de meest gesproken thuistaal. In 92,6% van alle huishoudens is het Papiamentu de eerste taal.

Tabel 4: Overzicht meestgesproken thuistaal in Muizenberg in 2001

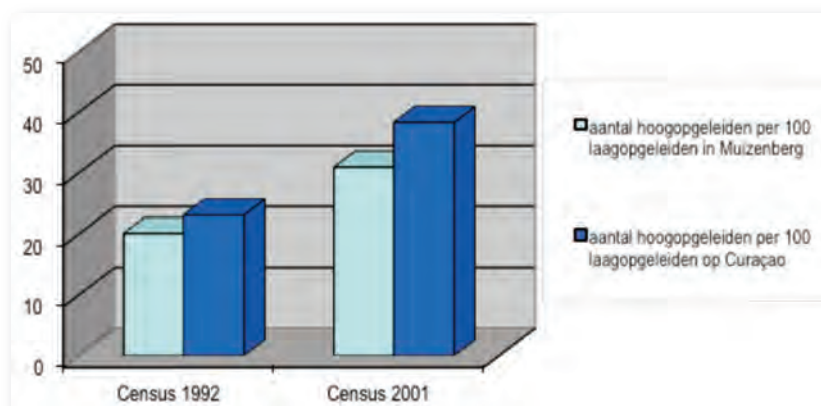
4. Participatie

Maatschappelijke participatie is één van de thema's die gebruikt wordt om de kwaliteit van leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, arbeidsmarkt, sport, andere vormen van vrijetijdsbesteding en kerkdiensten.

Onderwijs

In Muizenberg is het opleidingsniveau wat lager dan gemiddeld. In 1992 had 16,7% van de inwoners een hogere opleiding (minimaal HAVO of MBO) afgerond, in 2001 is dat percentage gestegen naar 23,6%. Als gekeken wordt naar het Curaçaose gemiddelde, valt op dat de stijging van het opleidingsniveau de afgelopen jaren in Muizenberg achterblijft bij het Curaçaose gemiddelde.

Tabel 5: ontwikkeling opleidingsniveau inwoners Muizenberg in 1992 en, 2001

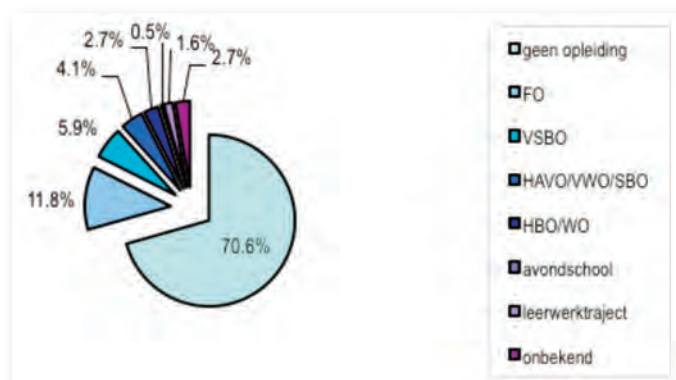

In de Buurtmonitor 2009 is gevraagd hoe de opleidingssituatie, waarin respondenten zich tijdens de Buurtmonitor bevonden, uitziet.

De Laura Hart School voor Funderend Onderwijs

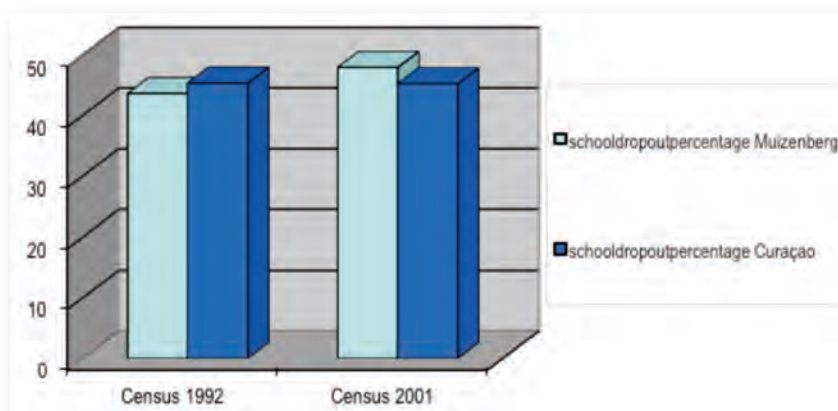
Tabel 6: opleidingssituatie in Muizenberg op moment van BM 2009

Iets meer dan 2/3 van alle respondenten volgt op het moment van het afnemen van de Buurtmonitor geen opleiding. De meeste schoolgaande respondenten zitten in het funderend onderwijs.

In de Buurtmonitor is geen berekening gemaakt van het schooldrop-outpercentage, in de Censusonderzoeken van 1992 en 2001 is daar wel naar gekeken.

Tabel 7: ontwikkeling schooldrop-outpercentage in Muizenberg en Curaçao, in 1992 en 2001

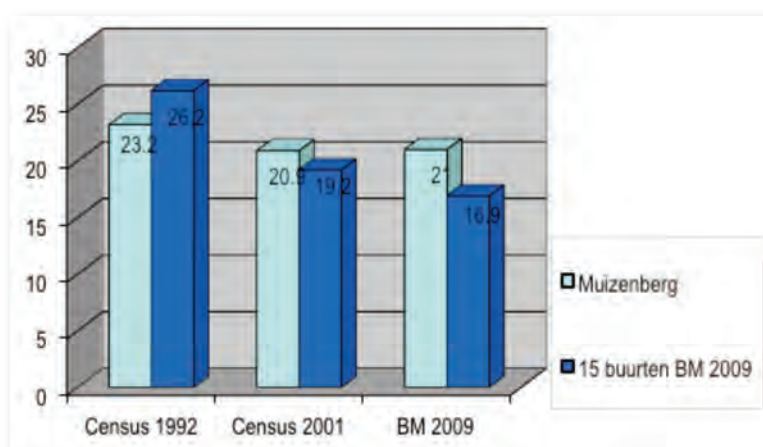

In Muizenberg is het schooldrop-outpercentage harder gestegen dan elders op Curaçao. In 1992 lag het schooldrop-outpercentage met 43,6% licht onder het Curaçaose gemiddelde (45,3%), in 2001 is in Muizenberg sprake van een hoger schooldrop-outpercentage (47,9%) dan in Curaçao (45,2%).

De invoering van het funderend onderwijs en de verhoging van de leerplichtige leeftijd⁵ van 16 naar 18 jaar heeft er toe bijgedragen dat het aantal jongeren dat op 13-, 14- of 15-jarige leeftijd nog steeds in het basisonderwijs zit de laatste jaren afneemt.

⁵In de periode dat de leerplichtige leeftijd eindigde op 16 verliet een aanzienlijke groep kinderen op 15-jarige leeftijd de basisschool zonder ooit een voet in het voortgezet onderwijs te hebben gezet. De verhoging van de leerplichtige naar 18 jaar heeft er aan bijgedragen dat dit minder vaak voor komt.

Tabel 8: participatie 13, 14 en 15 jarigen in het basisonderwijs in Muizenberg en Curaçao in 1992, 2001 en 2009

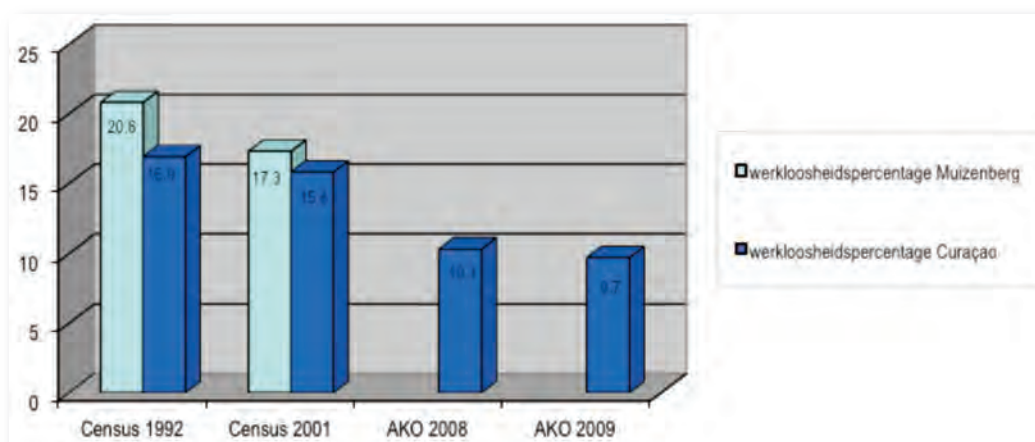

Anders dan de rest van Curaçao laat zien, is in Muizenberg het aandeel jongeren tussen de 13 en 15 jaar dat nog in het basisonderwijs zit de laatste jaren niet gedaald. Een aanzienlijk deel, ongeveer 1 op de 5 jongeren in deze leeftijdscategorie, uit Muizenberg zit ondanks de relatief hoge leeftijd nog steeds in het basisonderwijs.

Arbeid

Het werkloosheidscijfer daalt op Curaçao, aldus de cijfers van de door het CBS uitgevoerde Arbeidskrachtenonderzoeken (AKO)⁶.

Tabel 9: werkloosheidspercentage in Muizenberg vergeleken met Curaçao in 1992, 2001, 2008 en 2009

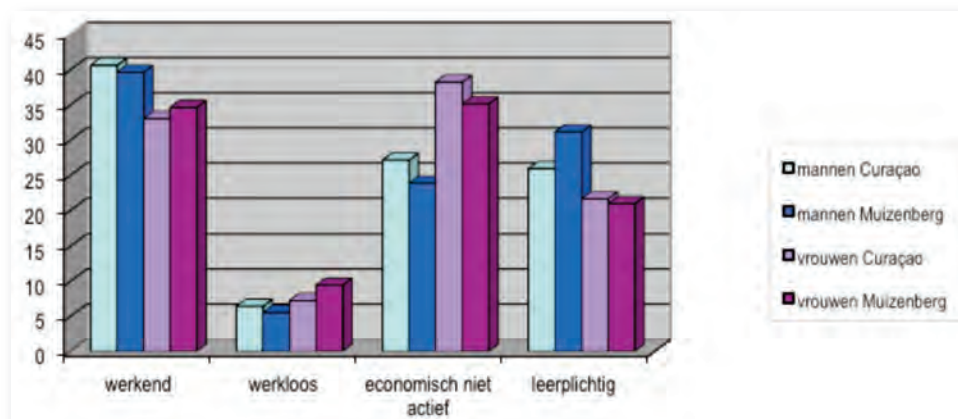

Hoewel ook in Muizenberg het werkloosheidspercentage lager is geworden, blijft het wat achter op de Curaçaose ontwikkelingen. Gemiddeld genomen had in 2001 op Curaçao 15,8% van de beroepsbevolking geen baan, in Muizenberg was het percentage op dat moment 17,3%.

⁶CBS, Resultaten Arbeidskrachtenonderzoek Curaçao 2008 en 2009

Behalve naar werkloosheid is ook gekeken naar de mate van economische activiteit die in Muizenberg en op Curaçao aan de orde is.

Tabel 10: economische activiteit mannen en vrouwen in Muizenberg en Curaçao in 2001

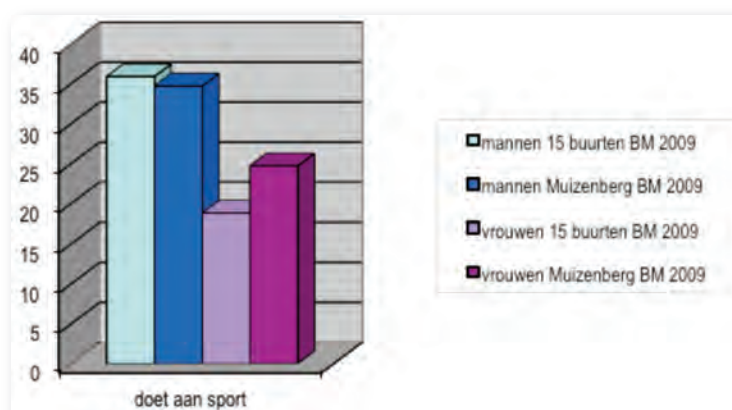

Voor wat betreft economische activiteit laat Muizenberg geen grote afwijkingen ten opzichte van andere buurten zien. Het grootste verschil is te zien in het aantal schoolgaande jongens tussen de 0-14 jaar, dit aantal is in Muizenberg een stuk hoger dan gemiddeld op Curaçao. Daarnaast valt op dat in Muizenberg, zowel onder de mannen als de vrouwen, in mindere mate sprake is van economisch inactiviteit. Economische inactiviteit betekent dat iemand niet werkt maar ook niet werkzoekend is, bijvoorbeeld vanwege full-time zorgtaken, het bereiken van de pensioensgerechtigde leeftijd, arbeidsongeschiktheid, etc.

Sport

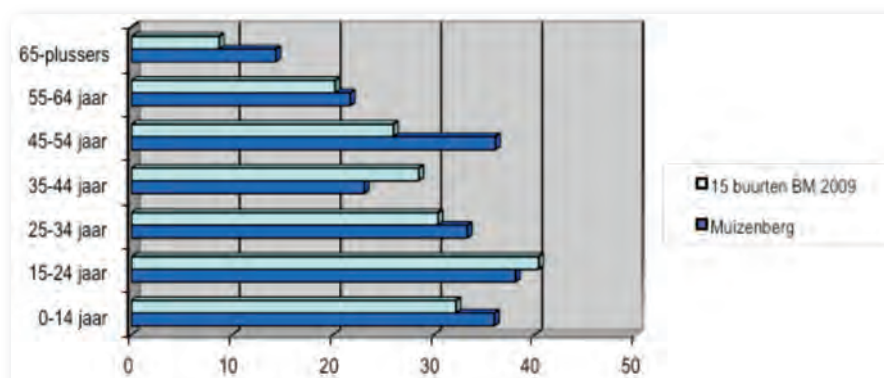
In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van huishoudens de vraag gesteld of ze aan sport doen, en zo ja, of ze minimaal éénmaal per week sporten.

Tabel 11: sportdeelname mannen en vrouwen in Muizenberg en Curaçao in 2009

Mannen blijken vaker te sporten dan vrouwen, dat geldt zowel voor Muizenberg als Curaçao als geheel. Wat opvalt is dat in Muizenberg meer vrouwen sporten dan het Curaçaose gemiddelde. Naast sekse is leeftijd een belangrijke bepalende factor voor het wel of niet deelnemen aan sportactiviteiten.

Tabel 12: sportdeelname Muizenberg, uitgesplitst in leeftijd, Buurtmonitor 2009

Voorafal binnen de categorie 45 – 54 jaar wordt in Muizenberg veel meer gesport dan in de 14 andere buurten op Curaçao die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan.

Vrijtijdsbesteding

Uit de Buurtmonitor blijkt dat minder dan $\frac{3}{4}$ (69,7%) van de inwoners van Muizenberg wel eens uitgaan voor vrijetijdsdoeleinden. Van alle mensen die wel eens uitgaan zegt ongeveer $\frac{3}{4}$ (73,5%) vaker dan éénmaal per maand uit te gaan. Iets minder dan 1 op de 10 mensen (9,0%) besteedt vrije tijd voor het verrichten van vrijwilligerswerk, dat is lager dan het eilandelijk gemiddelde uit de Buurtmonitor. Dit percentage was in 2009 12,0%. Tot slot is in de Buurtmonitor ook aan de bewoners gevraagd in hoeverre ze tijd besteden aan hobby's. Ongeveer $\frac{2}{3}$ van de inwoners (64,3%) van Muizenberg geeft aan een hobby te hebben en daar minstens éénmaal per week tijd aan te besteden.

Kerk en religie

De meeste mensen op Curaçao die een religie praktiseren en/of een kerk bezoeken zijn Rooms Katholiek. In 2001 was 80,1% van de Curaçaose bevolking aanhanger van het Katholieke geloof. In Muizenberg ligt dit percentage iets hoger, namelijk 85,0%.

Kerk in Muizenberg

5. Sociaal Kapitaal

Met sociaal kapitaal wordt bedoeld op de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen, vrienden, burens maar ook vreemden, alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit. Een van de aspecten van sociaal kapitaal is dus het vertrouwen in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

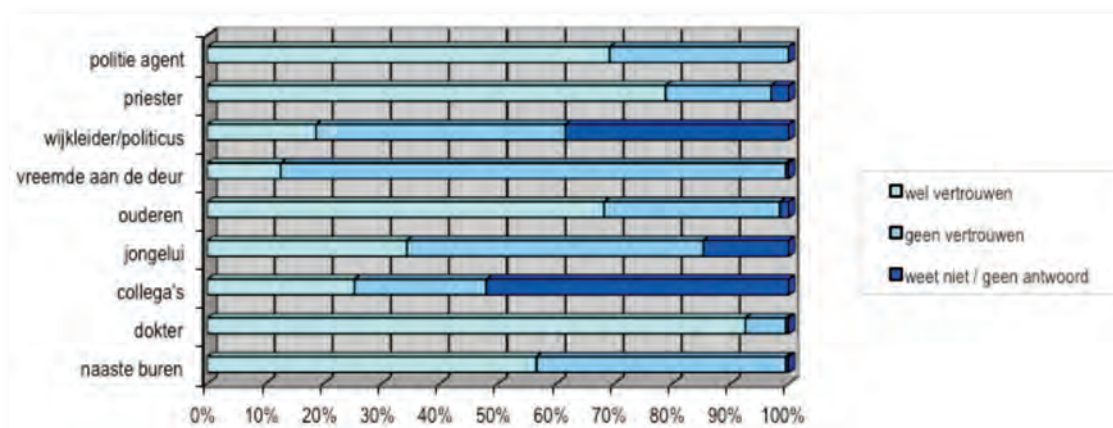
Vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen worden in de buurtmonitor 4 verschillende soorten vertrouwen gemeten:

1. graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke anderen”, oftewel vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega’s;
2. graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, oftewel vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving;
3. graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties” die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk;
4. graad van “algehele vertrouwen in anderen”, oftewel de mate van vertrouwen in alle eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

In de Buurtmonitor 2009 is aan de respondenten (hoofden van huishoudens) gevraagd of ze vertrouwen hebben in de medemens, waarbij de medemens nader is gespecificeerd als naaste burens, dokter, collega’s, jongelui in de wijk, oudere mensen in de wijk, een vreemde aan de deur, een wijkleider / politicus, een religieus leider en een politieagent.

Tabel 13: vertrouwen in de medemens in Muizenberg, Buurtmonitor 2009

Het meest opvallende in Muizenberg is het gebrek aan vertrouwen wat veel inwoners hebben in hun naaste bureu. Maar iets meer dan de helft van de respondenten geeft aan de bureu wel te vertrouwen. Ook in collega's en jongelui lijkt in Muizenberg minder vertrouwen te zijn dan in de meeste andere buurten. Net als elders hebben de inwoners van Muizenberg het minst vertrouwen in vreemden en politieke wijkleiders.

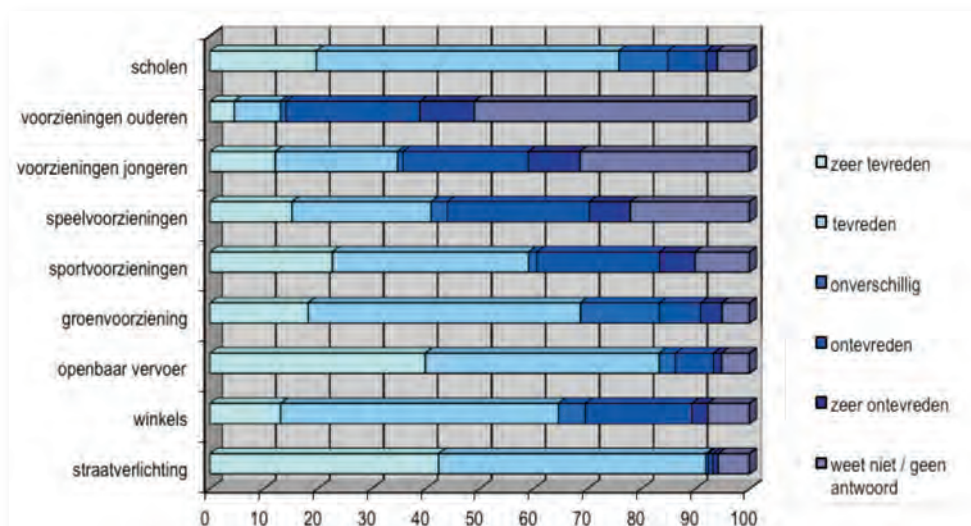
6. Leefbaarheid

Leefbaarheid is de door bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen, wat bepaald wordt door het aanzicht van de woonomgeving en het gedrag van omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Een schone en veilige wijk, maar bijvoorbeeld ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen is hierbij van belang.

Infrastructuur

Minstens $\frac{3}{4}$ van de respondenten van de Buurtmonitor uit Muizenberg is tevreden tot zeer tevreden over de onderwijsvoorzieningen in de buurt, het openbaar vervoer en de straatverlichting. Minder tevreden zijn de buurtbewoners over voorzieningen voor specifieke doelgroepen zoals ouderen, kinderen en jongeren.

Tabel 14: tevredenheid infrastructuur en voorzieningen in Muizenberg, Buurtmonitor 2009

Kwaliteit huisvesting

De kwaliteit van de huizen in Muizenberg wordt als behoorlijk goed ervaren. In 2001 wordt slechts 1,5% van de woningen als slecht beoordeeld, dat is behoorlijk veel minder dan het eilandelijk gemiddelde van 5,4%. Dat geldt ook voor de leegstand, minder dan 5% van de huizen in Muizenberg stond leeg in 2001, gemiddeld op Curaçao was dat in hetzelfde jaar 7,4%. Voor wat betreft de grootte van de huizen in Muizenberg kan gesteld worden dat die kleiner zijn dan elders. In Muizenberg heeft een woning een gemiddelde oppervlakte van 107,8 vierkante meter, eilandelijk is dat 125,9 vierkante meter. Dat Muizenberg grotendeels bestaat uit volkswoningen blijkt duidelijk uit het aantal huurwoningen. Ruimschoots de helft (53,5%) van alle woningen in Muizenberg zijn huurwoningen. De huurprijzen zijn laag, gemiddeld wordt voor een huurwoning in Muizenberg in 2001 Naf. 227 betaald, oftewel ongeveer de helft van wat op heel Curaçao gebruikelijk is.

Winkelvoorziening aan huis

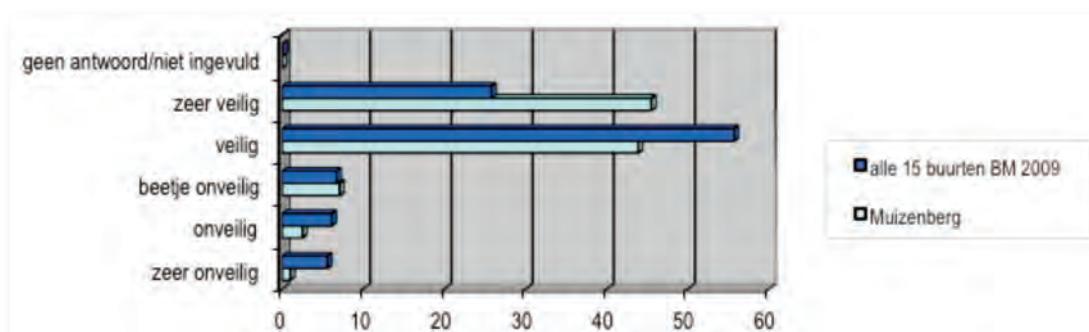
Honkbal veld

7. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als overlast van omwonenden, van groepen hangjongeren, maar ook criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast, overlast door drugsgebruikers, verlichting en donkere gebieden in de wijken. Ook situaties waar dreiging vanuit gaat kunnen een gevoel van onveiligheid bij wijkbewoners teweegbrengen, zoals bijvoorbeeld lastig gevallen worden op straat.

In de Buurtmonitor 2009 is mensen gevraagd hoe veilig ze zich voelen op de plek waar ze wonen.

Tabel 15: veiligheidsbeleving bewoners Muizenberg en Curaçao, Buurtmonitor 2009

In Muizenberg voelen de meeste mensen zich erg veilig. Ongeveer 9 van de 10 inwoners (89,4%) voelt zich (zeer) veilig in de buurt, dat is hoger dan het gemiddelde voor alle 15 buurten die aan de Buurtmonitor in 2009 hebben meegedaan. In deze buurten samen voelt 81,5% van alle inwoners zich (zeer) veilig.

8. Gezondheid

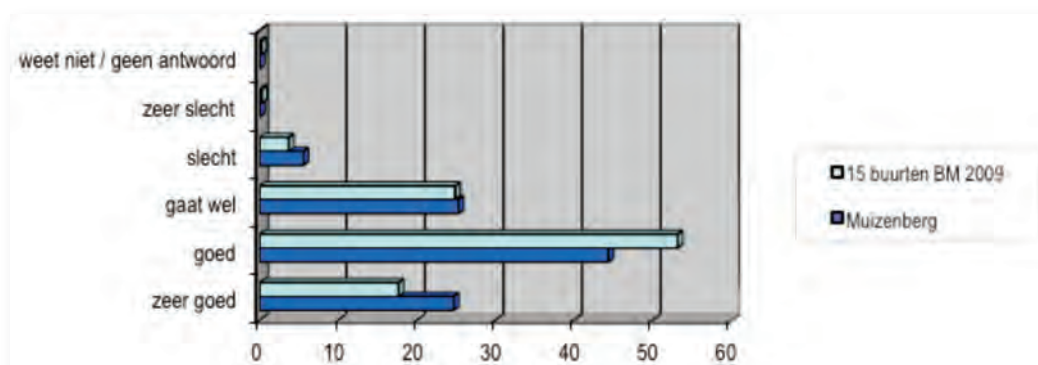
De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens. In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaal-economische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, maar het is moeilijk wetenschappelijke bewijzen te vinden voor welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

Gezondheidsbeleving

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van huishoudens gevraagd hoe ze hun eigen gezondheid beleven.

Tabel 16: Gezondheidsbeleving bewoners Muizenberg en Curaçao, Buurtmonitor 2009

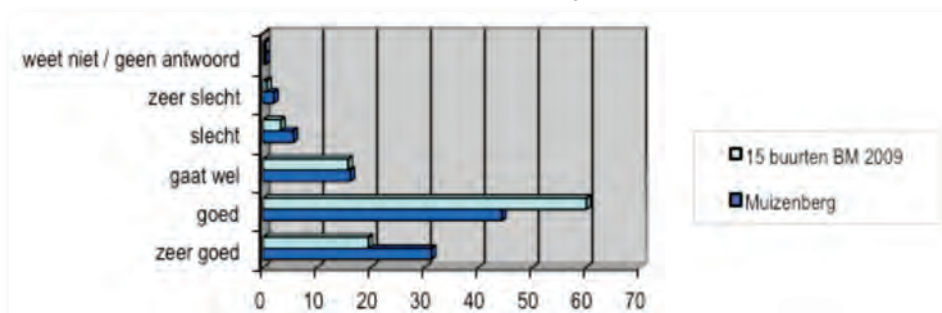

De algemene gezondheidsbeoordeling van de inwoners van Muizenberg wijkt niet erg af van het eilandelijk gemiddelde, ongeveer evenveel mensen (69,1% in Muizenberg tegenover 70,3% in alle 15 buurten) geeft aan dat hun gezondheid goed tot zeer goed is. Wel valt op dat in Muizenberg meer mensen hun gezondheid als zeer goed beoordelen.

Leefstijl

Iemands leefstijl is mede bepalend voor zijn of haar gezondheid. Eet- en drinkgewoonten en rookgedrag zijn indicatoren voor een meer of minder gezonde leefstijl. Voor wat betreft eetgedrag vindt ongeveer 1/3 (31,3%) van de inwoners van Muizenberg dat ze er een erg gezonde algemene eetstijl op nahouden. Behalve een algemene mening over de mate van gezond eten is ook meer gedetailleerd gekeken naar wat gezond eten concreet inhoudt.

Tabel 17: Beleving mate van gezond eten bewoners Muizenberg en Curaçao, Buurtmonitor 2009

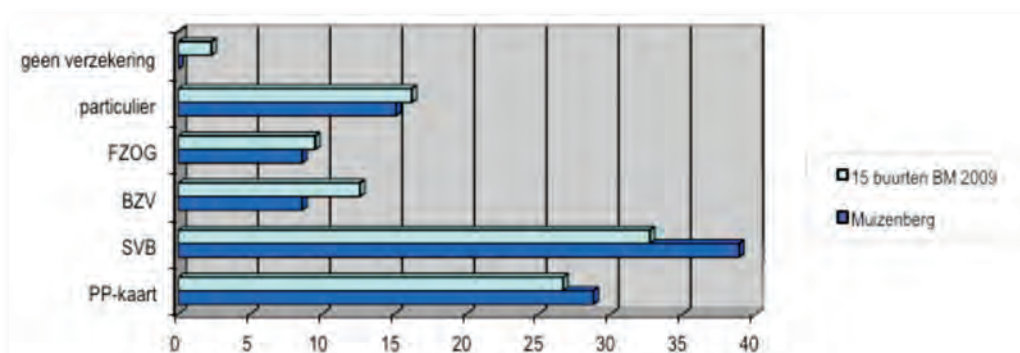
Van alle respondenten van de Buurtmonitor 2009 uit Muizenberg stelt 84,8% bijvoorbeeld dat ze elke dag een ontbijt nuttigen en zegt 46,0% elke dag groenten te eten. Dat wijkt niet of nauwelijks af van het eilandelijk gemiddelde.

Tot slot is ook gekeken naar het rookgedrag. Slechts weinig mensen (8,6%) in Muizenberg geven aan te roken. Minder dan 1 op de 5 rokers (17,6%) rookt minstens een pakje sigaretten per dag. De rest rookt minder.

Ziektekostenverzekering

Zoals te verwachten in een sociale woningbuurt zijn er wat meer mensen dan gemiddeld verzekerd met een PP-kaart of via de Sociale VerzekeringsBank.

Tabel 18: Overzicht type ziektekostenverzekering bewoners Muizenberg en Curaçao, Buurtmonitor 2009

Concentratie medische voorzieningen in de zone

9. Sociale kaart

Voor een beschrijving van dit onderdeel is gekeken naar de voorzieningen op wijkniveau, waaronder openbaar vervoer, maar ook de aanwezigheid van verschillende voorzieningen zoals een medisch centrum, bibliotheek, sportfaciliteiten, scholen, winkelveorzieningen, etc.

Voorzieningen

Zone 23 Muizenberg bestaat uit de buurten Muizenberg Nobo en St. Jacob. In St. Jacob zijn geen voorzieningen, de meeste voorzieningen zijn in Muizenberg Nobo. St. Jacob is grotendeels uitgestrekt wild natuur en agrarisch gebied. Vooral de noordelijk gelegen kavelgebieden in Sabana Hundu worden als landbouwgronden ontgonnen en ook voor veeteelt gebruikt. In het zuiden van St. Jacob, bij de omgeving van Kaya Fort de France, is de bekende Dam van Muizenberg gelegen. Bij regenval raken diverse gebieden in St. Jacob letterlijk onder water, waardoor tijdelijke watergebieden of lagunes ontstaan.

Agrarisch gebied Sabana Hundu

In St. Jacob is wel bebouwing aanwezig, Fundashon Kas Popular heeft enkele honderden volkswoningen gebouwd. Deze woonbuurt heeft echter een zeer beperkt aantal buurtvoorzieningen.

Tabel 19: overzicht voorzieningen in Muizenberg

type voorziening	situatie omschrijving
Transport	Voor al Muizenberg Nobo is goed voorzien in openbaar vervoer, er rijdt een ABC bus en kleine busjes. St. Jacob is moeilijker bereikbaar met een grote bus, bewoners moeten de wijk uit lopen om een grote bus aan de rand te pakken. Kleine busjes rijden wel de wijk in.
Winkels en bedrijven	<p>Muizenberg Nobo: Toko Eric, Toko Celina, Curoil Station Muizenberg, Service Area Curoil – Air, Oil & Gas (verkooppunt Curgas), Car Wash – Softwash Curoil, Bay West Food Service & Industrial Satex Agencies NV en BF – Bofrei Agencies NV. Supplies, Hydraulic Hose, Curacao Aluminium Fabriek Ramen en Deuren, Cash & Carry</p> <p>Er zijn twee ATM's, respectievelijk van Banco di Caribe en van Maduro & Curiels Bank bij Curoil Station Muizenberg, Curoil. Daarnaast is er een nummerkantoor van Joe Black met een verkooppunt aan Kaya San Juan.</p> <p>St. Jacobs: hier zijn drie toko's: Toko Jenny aan Kaya Monagas gelegen ten westen net buiten de volkswoningen, Toko Mayo en een Chinese Toko Edquied, beide gelegen aan Kaya Merida. Direct naast Toko Edquied is een nummerkantoor van Joe Black.</p> <p>Sabana Hundu bevindt zich een fabriek en opslagplaats van Mosaico Zona Caribe. Deze detailhandelzaak heeft buiten de zone Muizenberg een aparte showroom langs de Gosieweg. Het landgoed "Hacienda 20 di November" in Sabana Hundu heeft een verkooppunt van verse koeienmelk. Dit landgoed en eveneens anderen particuliere landgoederen in dit gebied worden vooral gebruikt voor landbouw en veeteelt. In Sabana Hundu bevindt zich de oude fabriekshal en kippenstal van een voormalige kippenboerderij. Deze voorziening is tegenwoordig niet meer in gebruik en verwordt langzaam tot een ruïne in de wildernis, zonder enig gebruiksfunctie.</p>

Vervolg Tabel 19: overzicht voorzieningen in Muizenberg

type voorziening	situatie omschrijving
Restaurant/ bar	<i>Muizenberg Nobo</i> : bij de benzinepomp is Cafeteria Curoil en er is een Chinees restaurant, Wing Wah Restaurant.
Medisch	<i>Muizenberg Nobo</i> : Medische voorzieningen zijn ruimschoots aanwezig: Centro Medico Muizenberg (M. de Vos – huisarts, J. Mercelina/ A. Status – Fysiotherapie, E. Acosta Konkot – Dietiste en D. Da Silva – Bandagiste) & Advent laboratries, Sentro Mediko Integral Dra. M.M.L. Dunker & ADC Laborabrio Nashonal, Dr. J.G.P. Middelhof (Huisarts/"Dokter di kas"_, Dr. R.C. Heerenveen (arts/"mediko, Botica Sufisanten Botica Muizenberg.
Kerk	<i>Muizenberg Nobo</i> : er is één ker k in deze buurt, Iglesia Bida Nobo, in het gebouw "Cine Rio" een gebouw dat in het verleden in gebruik was als openluchtbioscoop. <i>St. Jacob</i> : Aan de rand van de woonbuurt is een gebouw van de kerkgemeenschap "Iglesia Hesu-Kristu E Kontesta".
Recreatie	<i>Muizenberg Nobo</i> : Sportcomplex Liga Endrew Isabella" met twee sport- en/of recreatievelden voor de beoefening van honk-/softbal en voetbal. Voetbalvereniging Sithoc speelt hier. Tegenover Curoil Station Muizenberg, langs Kaya Point a Pitre, zijn twee velden die worden voor recreatievoetbal en minivoetbal. Tot slot ligt in deze buurt ook het Sentro di Rekreo Irene Moreno, een sport- en recreatiecomplex voor de beoefening van "indoor" sporten, waaronder tafeltennis. <i>St. Jacob</i> : Voor recreatie en sport-gebruiksdoeleinden is een voetbalveld aangelegd en op een open plek in de buurt zijn enkele speeltoestellen (o.a. glijbaan en wip en schommel) geplaatst.

Sociale Kaart

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van organisaties en instellingen die in Muizenberg gevestigd zijn. De organisaties worden geordend in 5 categorieën: wonen, werken, weten, welzijn en zorg.

Tabel 20: overzicht Sociale Kaart in Muizenberg

Categorie	Omschrijving	Informatie
Wonen	naam organisatie	Huize Jos 'Wouter
	adres organisatie	Kay Muizenberg z/n
	tel. organisatie	4687888
	contactpersoon	
	omschrijving	woonvoorziening voor mensen met een verstandelijke beperking
Weten	naam organisatie	Laura Hart school
	adres organisatie	Kaya Nueva Esparta z/n
	tel. organisatie	8690304 / 8690416
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor funderend onderwijs vallend onder de Dienst Openbare Scholen
	naam organisatie	Stg. Christelijk Onderwijs New Song
	adres organisatie	New Song building Muizenberg
	tel. organisatie	8880562
	contactpersoon	
	omschrijving	Schoolbestuur voor Christelijk onderwijs, waarond Skol Emanuel

Huize Jos Wouter

Vervolg tabel 20: overzicht Sociale Kaart in Muizenberg

Categorie	Omschrijving	Informatie
Welzijn	naam organisatie	Fundashon Weganan ku Balor i Respet pa Muchanan (Baremu)
	adres organisatie	Muizenberg z/n
	tel. organisatie	
	contactpersoon	
	omschrijving	
	naam organisatie	Fundashon Kombinashon Moderno
	adres organisatie	Kaya Bogota 7
	tel. organisatie	8680741
	contactpersoon	
	omschrijving	Organisatie voor dansexpressie
	naam organisatie	Fundashon Sentro di Rekreo Irene Moreno
	adres organisatie	Kaya Belize z/n
	tel. organisatie	8880993
	contactpersoon	
	omschrijving	sport en spelfaciliteit met o.a. een tafeltennisculb
	naam organisatie	Voetbalvereniging SITHOC
	adres organisatie	Kaya Point a Pitre z/n
	tel. organisatie	
	contactpersoon	
	omschrijving	Organisatie voor dansexpressie
Zorg	naam organisatie	Kas Bruder Pius
	adres organisatie	Kaya Aragua 83
	tel. organisatie	8683744 / 8683671
	contactpersoon	mevr. R. Damberg / mevr. E. Alders
	omschrijving	Organisatie voor de opvang en zorg voor zwangere en tienermoedes
		tienermoedes met hun kindje

10. Wijkontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Zone 23 Muizenberg kent 2 buurten: St. Jacob en Muizenberg Nobo. Het voormalige landgoed en tegenwoordig agrarisch gebied Sabana Hundu maakt onderdeel uit van St. Jacob. Er is geen buurtorganisatie actief binnen deze zone. Maar op initiatief van enkele vrijwilligers leven er momenteel wel ideeën om een buurtorganisatie voor St. Jacob op te richten. De bewoners van de FKP volkswoningen ervaren de bestaande buurtvoorzieningen in Muizenberg Nobo als te ver afgelegen. Er wordt een duidelijke sociale scheiding en ook wel groot contrast ervaren in de leef- en woonomstandigheden tussen de twee buurten St. Jacob en Muizenberg Nobo. De huizen in Muizenberg zijn geen volkswoningen, maar zelfbouw/ eigendoms woningen en zijn veel ruimer opgezet. De bewoners geven aan dat het merendeel van de wijkproblemen zich in St. Jacob afspelen.

Er worden momenteel niet of nauwelijks buurt specifieke activiteiten ontplooid en/of werkzaamheden uitgevoerd door de overheid in deze buurten. Behalve de recente verbetering van de straatverlichting in St. Jacob zijn er geen gerichte activiteiten gaande, ook niet in het kader van Plan Nashonal di Barrio. Er is in St. Jacob, alleen één school en één kerkvoorziening als steunpunt voor buurtactiviteiten. Er is grote behoefte aan een ontmoetingsplek, buurt- of recreatiecentrum. In het verleden leefde het idee om naast de school een buurtcentrum te realiseren, maar deze plannen zijn nimmer ten uitvoering gebracht.

Er is wel een aantal algemene projecten van de overheid gaande waaraan de buurtschool participeert: een warme maaltijden project en via FIDE is het gelukt voor alle schoolkinderen van de Laura Hartschool de schooluniformen gefinancierd te krijgen. Een ander positief punt is, dat openbaar vervoer redelijk tot goed functioneert, aldus de bewoners zelf. Om het uur komt er een grote bus van ABC langs en ondanks de afgelegen ligging van St. Jacob vervoeren de kleine AC-busjes ook reizigers af en aan in deze buurt. Dit geldt ook voor Muizenberg Nobo. Het feit dat er 3 buschauffeurs in St. Jacob wonen heeft hier waarschijnlijk mee te maken.

De gymzaal bij Laura Hart school is door vandalen vernield. Onlangs heeft een oudleerling van de school het initiatief opgepakt om als vrijwilliger de gymzaal op te knappen. Hij praat ook met de kinderen en jongeren uit de buurt en probeert hen voor zijn initiatief te motiveren.

De volgende kernproblemen worden genoemd door initiatiefnemers voor een buurtvereniging St. Jacob in spé en ook door andere sleutelinformanten:

- Er is geen wijkbeleid voor zone 23 Muizenberg, er is geen visie en missie voor de ontwikkeling van de wijk geformuleerd. Er is geen plan van aanpak voorhanden, en evenmin een ontwikkelingsrichting op papier.
- Er is geen buurtcentrum.

- Er is geen bruikbaar sportveld.
- De buurten hebben geen centrale ontmoetingsplekken.
- Het bestaande stedenbouwkundige structuur van de buurten functioneert niet goed, er is geen optimale herkenbare wijkstructuur.
- Initiatiefnemers voor een buurtvereniging St. Jacob hebben ideeën en plannen in voorbereiding, maar voelen zich onvoldoende gesteund door de overheidsinstanties bij het realiseren hiervan.

Als prioriteiten worden genoemd:

- Dat de overheid het braakliggend terrein gelegen bij de entree van St. Jacob beschikbaar stelt voor gebruik aan de bewoners als centrale gelegen sportveld.
- Steun voor het initiatief van de buurtvereniging St. Jacob in oprichting, waaronder een sociale aanpak om de bewoners concepten over wijkaanpak over te brengen, zoals: bouwen voor je eigen buurt, zelf je eigen buurt onderhouden.

Problemen / behoeftes

De inventarisatie van problemen en behoeftes van Muizenberg zijn verzameld vanuit observerend onderzoek in de buurt ten behoeve van het opstellen van de sociale kaart. De bevindingen zijn besproken met diverse sleutelinformanten.

Onverharde plein met vernielde speeltoestel in wijk St Jacob

In St. Jacob (FKP-volkswoningen) spelen de volgende specifieke problemen/ behoeftes:

- Er zijn geen adequate sport-, recreatieve of buurtfaciliteiten aanwezig. Er zijn enkele onverharde speelvelden aanwezig, maar deze worden niet onderhouden en zijn onvoldoende geschikt voor het beoefenen van sport.
- Ook de bestaande sport-, recreatieve of buurtfaciliteiten die gelegen zijn in Muizenberg Nobo worden door verschillende bewoners als niet adequaat beoordeeld.
- Er zijn geen activiteiten en voorzieningen voor kinderen en jongeren in St. Jacob.
- Het ontbreekt aan een structureel activiteitenaanbod voor kinderen en jongeren.
- Er zijn geen leiders in de buurt. Er is behoefte aan leiders voor het organiseren van activiteiten in St. Jacob.
- De FKP-volkswoningen liggen afgelegen van de rest van de wijk.
- St. Jacob is aangewezen op de buurtvoorzieningen die geconcentreerd liggen in de omgeving van het benzinestation Muizenberg in Muizenberg Nobo. De loopafstand is te groot, vooral voor oudere mensen.
- De hoofdweg die middenin St. Jacob loopt, Kaya Merida, heeft reparaties nodig. Vooral in de bocht blijft regenwater staan. De hemelwaterafvoer van deze weg functioneert niet goed.
- Er is behoefte aan een buurtvereniging voor het organiseren van activiteiten en die tevens als doorgeefluik fungeert om melding te maken van problemen, die in de buurt spelen.
- Bij de oprichting van een buurtvereniging of “komishon di bario” moet gedragen worden door de buurt, o.a. in de vorm van lidmaatschap van de komishon.
- Vervuiling van en in de buurt wordt als een bijzonder groot probleem ervaren.

“Een bezorgde bewoner van Sabana Hundu heeft alarm geslagen over de grote mate van vervuiling in de wijk. Servisio Ambiental is begonnen met een diepgaand onderzoek naar het de illegale afvaldump.”

Bron: Telecuracao via Youtube d.d. 09-01-2009

Op de buurtschool worden verschillende buurtgerelateerde problemen gesignaleerd, die zich in St. Jacob en ook in andere omliggende buurten, zoals Seru Papaya afspeelen:

Muizenberg Ballpark, waar urgent vervanging van 'fens' en lichtmasten (beide 25 jaar oud) dient plaats te vinden.

- Verschillende kinderen groeien op met onvoldoende zorg en opvoeding vanuit de thuissituatie, met als gevolg dat zij zich onvoldoende de nodige waarden, normen en sociale omvangsvormen eigen maken.
- Er zijn ouders die er bewust voor kiezen om hun kinderen naar een andere school buiten de buurt te laten gaan omdat ze niet willen dat hun kinderen opgroeien in het klimaat van de buurtschool.
- Veel kinderen hebben te kampen met gebrek aan eigenwaarde, het lerarenteam en de schoolleiding besteden hier expliciet aandacht aan.
- Er zijn veel sociaal-economische problemen als gevolg van werkloze ouders.
- De buurtschool beschikt slechts over één remedial teacher en één schoolmaatschappelijk werkster, die beiden op deeltijdbasis aanwezig zijn.
- Er is behoefte aan training/volwasseneducatie voor de ouders zoals bijvoorbeeld budgetteringcursussen om ouders beter te leren omgaan met hun beperkte inkomen.

“In de maanden maart en mei 2010 is in Sabana Hindu twee keer een wietplantage opgerold door de politie. Duizenden wietplanten waren uit de grond getrokken en leverden vrachtwagens vol wiet op.”

Bron: <http://www.wereldwijzer.nl/curacao>, 19-03-2010 en 25-05-2010

Helden / Baluartenan

In de zone Muizenberg, een relatief jonge wijk, is het fenomeen buurt-/belangenorganisaties nauwelijks ontwikkeld is. Er zijn dan ook geen baluartenan bekend die voor de ontwikkeling van de gemeenschap iets betekend hebben. Wel heeft Muizenberg een rijke sportgeschiedenis. Daar zijn wel baluartenan terug te vinden:

Irene Moreno: tafeltennisspeelster die in 1963 de Curaçaose kampioenschappen won, een sportcomplex in Muizenberg is naar haar vernoemd.

Andrew Isabella: een jonge belofte in de honkbalwereld die in 2007 op 17-jarige leeftijd overleed aan kanker. Naar hem is eveneens een sportcomplex in Muizenberg vernoemd.

Christon Brunkard: 3 spelers van voetbalvereniging SITHOK, spelend Gersinio Constansia op hoog niveau in de Curaçaose competitie.

Sherwendel Roosje

Bijlage 1: Profiel van zone Muizenberg

	Curaçao 1992 Census CBS	Curaçao 2001 Census CBS	Muizen- berg 1992 Census CBS	Muizen- berg 2001 Census CBS	Muizen- berg 2009 Buurt- monitor
Bevolking	144097	130627	3705	2321	
Sexratio *	111	116	120	132	151
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	34	25	17.9
Personen % (15-65 jaar)	66	23,6	63	71	68.3
Ouderen % (65-plussers)	8.1	10.8	3	4	13.8
Katholieken %	81.3	80.1	84	85	
Onkerkelijk %	5.1	4.6	4.5	3.3	
Papiamentstalige Huishoudens %	83.3	80.8	90	93	
Allochtonen %	12.5	15.8	8.0	6.7	12.5
Vertrekplannen %		6.2		7.2	
Tienermoeders (15-19jr) %	7.0	7.3	10.9	10.8	
Schoolparticipatie 15-19 jaar %	72.5	81.5	71.9	78.3	
Schoolparticipatie 0-3 jaar %	35.2	42.4	39.1	40.5	
13-14-15 jaar op basisschool %	26.2	19.2	23.2	20.9	16.9
Hoog opgeleiden/100 laag opgeleiden **	23.1	38.3	20.1	30.9	
Drop-out %	45.3	45.2	43.6	47.9	
Analfabeten %	3.9	3.6	3.1	0.8	
Schoolbussers %	11.4	12.4	9.0	17.6	
Gem. Inkomen werkende		2646		2265	
Gem. Huishoudinkomen		3701		3020	
Werkloos %	16.9	15.8	20.8	17.3	
Jeugdwerkloosheid %	32.7	33.7	42.1	34.8	
Langdurig werkloos %		49.1		41.3	
Economische afhankelijkheid	179	182	200	172	

* Aantal vrouwen op 100 mannen

** Aantal hoog opgeleiden personen per 100 laag opgeleide personen

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Dit buurtprofiel is tot stand gekomen dankzij de inzet en waardevolle bijdrage van anderen. Speciale dank gaat uit naar de wijkvertegenwoordigers en alle bewoners die tijdens verschillende bijeenkomsten zeer veel informatie hebben aangeleverd:

- Alle betrokken bewoners van Muizenberg
- Mevr. Ruth Damberg (ondersteuning interviews)
- Dhr. Edson Plaate (sleutelinformant)
- Mevr. Maris Koeyers-Rooi (sleutelinformant)
- Dhr. Michelangelo Isidora (informant/ oprichter buurtorganisatie in spé)
- Dhr. Sharlon Wilson (informant/ oprichter buurtorganisatie in spé)

Bijlage 3: Literatuurlijst

Bakhuis, Y. & M. Sevriens, *Problematiek van wijken in achterstandssituaties op Curacao. Task Force Antilliaanse Jongeren in samenwerking met Unidat di bario, Plataforma Otrobanda en Fundashon Pro Souax*, Curaçao.

Brenneker, P. (1969-1975) *Sambumbu: volkskunde van Curaçao, Aruba en Bonaire*. Curaçao 1969-1975, Volume 1-10

Centraal Bureau voor de Statistiek (2002), *Censusatlas 2001, Curaçao*, Nederlandse Antillen

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010), *Resultaten Arbeidskrachtenonderzoek Curaçao 2009*, Curaçao

Dienst Cultuur en Educatie (1994), *Nieuw beleid: Project wijkbeheer en vernieuwing*, Curaçao

Dienst Cultuur en Educatie (1994), *Regulierbeleid, Sector project Seru Fortuna/ Muizenberg*

Dienst Cultuur en Educatie (1997), *Mapa sosial di bario Muizenberg, Afdeling data en onderzoek*

Dienst Cultuur en Educatie (2000), *Samenwerken aan Integrale Wijkaanpak*, Curaçao

Directie Cultureel Educatieve Zaken (KEZ) / Eilandgebied Curaçao (1996) *Cultureel Educatief Wijkbeleid Curacao 1997-2000*, Curacao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2003), *Ruimte voor de jeugd; een inventarisatie onderzoek naar bestaande faciliteiten voor kinderen en jongeren in verschillende wijken van Curaçao*, Curaçao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2005), *Hóben aktivo, foko di positivismo, aktivitat pa hubentut den bario; een pilotprogramma naschoolse activiteiten voor jongeren op Curaçao*

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), *Jong & Moeder. Een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen*, FAJ in samenwerking met SIFMA, in opdracht van Samenwerkende Fondsen Aruba en Nederlandse Antillen, Curaçao/ Sint Maarten

Grupo di trabou IPK/ UNA (1993), *Kultura, base pa desaroyo propio di Korsou. Nota di diskushon pa e seminario 20-21 di mart 1993*, Curaçao

Huijgers, D. & L. Ezechiëls (1992), *Landhuizen van Curaçao en Bonaire*, Amsterdam.

Inspectie Ontwikkelingssamenwerking te Velde (IOV) (1990), *Volkshuisvesting Curaçao; een evaluatie van het huisvestingsprogramma van de Fundashon Kas Popular (FKP), 1979 – 1989*, Curaçao

Kultura propio (1996), *Barionan, base pa un nashon*, Curaçao

Leue, H. (1993), *Hende ta sostenè lok'e e mes a yuda krea!*, Curaçao

Martina, C. (1995), *Buurtcentrum een van de mechanismen voor de ontwikkeling van de buurtbewoners*, Curaçao

Soest, J. Van (1977), *Olie als water. De Curaçaose economie in de eerste helft van de twintigste eeuw*, Curaçao

Wallée, M. (2010), *Mapa Kultural di Kòrsou*, Het Startbureau Foundation, Curaçao

Colofon

Buurtprofiel Muizenberg

Teksten:

Indigo Blue consult

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Tysa Photography

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**